

KANDIDATNUMMER 3118

Sidetall 1 av 3

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo
2014

I. Lytteprøve

Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.

1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?

Den første betydningen er den geografiske territorien der samene bodde tradisjonelt. Den andre betydningen er den etniske befolkegruppen, samene.

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten er et område hvor samene bodde tradisjonelt. Disse områdene var i de nordligste deler av Norge, Sverige, Finland, og i et område av Russland.

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

En same kan basere sin identitet på morsmål, personlige ønsker eller en kombinasjon av disse faktorene.

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

Siida-systemet organiserte det tradisjonelle samiske samfunnet ved å plassere samene i grupper. Disse samene jakte, og flyttet fra en plass til en annen.

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

Årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres var at samene var i små grupper.

6. Nevn to eksempler på hvordan fornerkingspolitikken overfor samene ble praktisert.

Fornerkingspolitikken overfor samene ble praktisert i flere områder blant annet språk og jordbrukspolitikk. Barna måtte lære på norsk, og jord ble solgt til de som snakket, leste og skrev norsk.

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

I paragraf 110a i Grunnloven står det at myndighetene må utvikle den samiske språkkulturen og det samiske samfunnslivet.

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd? Nordisk sameråd er en samisk politisk organisasjon i nord som kjemper for at det samiske språk er i radio og på TV.

9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

Noaiden var en forbindelse mellom menn og gudene i det gamle samiske samfunnet. Det kunne se framtiden.

3114

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Lars Levi Læstadius var ~~en~~ prest i den religiøse bevegelsen i de 1840-årene.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurer på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

3114

også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjuårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innsår det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.

- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

ay er bekymret for dagens unge fordi de ^{"r"}noter bort tjuårene og tror at de har mye tid til å finne ut hva de vil med livet sitt, de skal utnytte de viktige tjuårene, og hvem de er.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

m karakterisere gruppen kidults/twixters er en ny voksende gruppe mennesker i tju- og trettiårene som vokser raskt.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

Gunn Øye mener at unge i dag vil at det som de gjør for noe og kan skrives på CV-en.

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Khan bestemte seg for å gå tilbake til studiene han innså selv at utdanning er viktig.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" ^{af} er en periode der man tror man kan gå til
hva som helst, alle drømmer nok gå i oppfyllelse.

2. Den perioden i livet som har størst innglytelse på voksenlivet
er tjuårene.

3. På midten av 2000-tallet oppsto ordene kidults og twixters i USA
for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker
i tju- og trettiårene.

✱ 4. Økte valgmuligheter og økt ansvar for eget livsløp er resultatet
av økt individualisering.

5. Hvis man får gjort nok i tjuårene, ~~må man realiseres i trettiårene.~~
må det desto bli mer som realiseres i trettiårene.

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.

B. Det er foreldrene som forsørger dem.

2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.

B. I noen samfunnsgrupper, dyrker de dyktighet.

3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.

B. De blir bekymret av denne usikkerheten.

4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn
Helen Øye.

B. Gunn Helen Øye hevder at det ikke er de unges skyld at de har
gjør store forventninger.

5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.

B. Junaid Khan har kommet tilbake på skolebenken.

D. Verb.

Sett inn riktig form av verbet.

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston ble funnet død,
- å spille ~~spilte~~ ble en av sangene hennes spilte på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spilte på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne oppleve, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes gjikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka handlet om de som
- å føde ble født på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplevde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig å lese en rørende fortalte
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg ~~forvandle~~ ^{er} forvandlet moren forvandlet
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvant hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale ~~betales~~ godt betalt, slik at det er er

å kjøpe mulig for oss å kjøpe et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva ~~byr~~ livet bydde på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene derfor har de unge ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (for) Mange av dagens tjuåringere kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) Av den grunn at de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli, kan mange av dagens tjuåringere bli skuffet når de kommer i trettiårene.

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.*viktig – periode*Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.Tjue- og trettiårene er en av de viktigste periodene i livet.Hvilken periode synes du er viktigere enn barndommen?Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktigste perioden i livet.Hva skal du gjøre i denne viktige perioden?**G. Lukeøvelse****Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.****Ventelister for kortreist, økologisk mat***Aftenposten*, 14. juli 2014Det er store ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

enn 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»~~Men~~ Siden oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi Kommer til å se mer ogmer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun forteller ~~men~~ at man ser en økende interesse i

samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

3778

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. stadig flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger vekt på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i store grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere begynne å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat etter hvert vil bli en selvfølge.

– Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner noe helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, trygge verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Da halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å ~~spise~~ ^{se} maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere mer abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene hver bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer rundt omkring i Oslo, og er allerede på utkikk på nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

– Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link 1 mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter pris på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

Den evige jakten på lykken

→ Det finnes mange mennesker i våre dager som jakter på lykken og det gode liv. Jeg tror at man må bestemme for seg selv betydningen av "det gode liv". For meg betyr det gode liv å være fysisk og psykologisk frisk. Det er også viktig for meg å ha det som jeg uthegger. Dette betyr at jeg har et sted å bo, mat å spise, og sosial kontakt med andre. Til slutt, er det viktig for meg å være glad i hverdagslivet (hverdagslivet) mitt. Dette kan bety at jeg er glad i jobben min. Disse er flere av eksemplene av hva det gode liv er for meg. Jeg jobber hardt hver dag med det som jeg nevnte.

og kjenne
seg selv.

Det er flere måter at lykken kan oppnås, mener jeg. Det er viktig at man prøver nye ting og får nye erfaringer. Jeg tror at dette er en av de viktigste ting som man kan gjøre for å vorse. Det er lett å velge et komfortabelt liv hvor man gjør det samme hver dag. Men dette er ikke veien til lykken eller det gode liv. I tillegg tror jeg at lykken kan oppnås ved å følge, utforske og utvikle ens interesser.

legger

Flere jeil blir begått i menneskenes søken etter lykken. Jeg mener at flere mer vekt på hva andre tror er viktig enn på hva de selv tror er viktig. Det er mulig at for eksempel flere studenter velger å studere jagg som foreldrene sine sier er viktig. De studentene bestemmer seg selv å bitte sammen tennene, å fortsette med de studiene selv om de ikke vil det.

sum betyr
at de velger
273

UNIVERSITY
OF OSLO

International Summer School

Candidate number/Kandidatnummer: 31.18

Date/Dato 31. juli 2014

Course/Kurs Trinn 3

Page/Side 3 of 3

Do not write
in this space

41

Et annet feil som blir begått i menneskenes ^{søken} ~~værd~~ etter
lykke er at de er redd for å gjøre feil. Hvis man er redd
for å gjøre feil, er det mulig at man ikke skal gjøre
noe i det hele tatt.

43

84

Til slutt, mener jeg at det er viktig for hver eneste
mennesket å utforske og bestemme for seg selv
betydningen av lykken og det gode liv. I tillegg må
man prøve nye ting, få nye erfaringer, og ikke være redd
for å gjøre feil.